

З В І Т
директора Державного закладу
професійної (професійно-технічної) освіти
«Кропивницький професійний ліцей сфери послуг і торгівлі»
Людмили СНЄЖКО
про підсумки діяльності ліцею у 2023-2024 н. році

Протягом 2023-2024 навчального року колектив ДЗП(ПТ)О «Кропивницький професійний ліцей сфери послуг і торгівлі» продовжував працювати над реалізацією завдань професійно-технічної освіти, що виходять з основних нормативно-правових документів: Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про професійно-технічну освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про охорону праці», Положення Кабінету Міністрів України «Про ступеневу професійно-технічну освіту», Національної доктрини розвитку освіти України у XXI столітті, Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року».

В умовах стрімкого розвитку технологій, цифровізації діяльності суспільства уже замало знань, тому слід змінювати підходи до організації освітнього процесу, про що диктують нам законодавчі документи з питань освіти: освітня діяльність повинна спрямовуватись на *формування компетентності* здобувачів освіти як нового виміру людської освіченості, коли перше місце надається не процесу навчання та обсягу вивченого матеріалу, а *кінцевому результату*, втіленому в здатності діяти у різних умовах і обставинах.

Із Закону України «Про освіту»: *«Результати навчання - знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти, та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів»*.

Саме кінцевому результату надається особлива увага в педагогічній та професійній діяльності кожного педагогічного працівника ліцею.

Хто добре запалився, той добре почав, а добре почати – це наполовину завершити.

Григорій Сковорода,
видатний український філософ,
педагог, поет і прозаїк

Вважаю, що ми добре «запалились» і «почали». Відповідно до ст. 15 Закону України «Про освіту» одним з ключових завдань професійної (професійно-технічної) освіти є забезпечення «конкурентоздатності особи на ринку праці та мобільності і перспектив кар'єрного зростання впродовж життя». Реалізацією цього завдання пронизані всі напрямки освітньої діяльності ліцею.

Педагогічні працівники, маючи право на «академічну свободу, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну, науково-педагогічну та наукову діяльність, вільний вибір форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі» (ст. 54 Закону України «Про освіту»), активно вивчають і впроваджують цифрові технології, без яких уже сучасний урок не можна вважати продуктивним, передові

педагогічні, серед яких широкого розмаху набуває STEM-навчання, та виробничі, що сприяє швидкій адаптації випускників до умов виробництва.

Ми працюємо любимо, що в творчість перейшла...

Максим Рильський

Творчі перемоги в навчальній та методичній роботі відображені в наступних показниках:

№ з/п	Захід	Результативність
<i>Конкурсні заходи серед здобувачів освіти</i>		
1	XIV Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка	ЯЩЕНКО Діана (КДР-19) – переможець II (обласного) етапу; IV (підсумковий) етап – Диплом III ступеня Викладач КРИВОРУЧКО Юлія
2	XXIV Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика	БОЖЕНКО Вікторія (ПРВ-4) – переможець III (обласного) етапу Викладач ГАЛІЦЬКА Марина
3	VI Всеукраїнський конкурс есе учнівської та студентської молоді «Мій Шевченко»	в номінації «Вічне слово Кобзаря»: ЩУКІНА Діана (ПРМ-5) - переможець Викладач ГАЛІЦЬКА Марина
4	(ГО «Інноваційні обрії України»)	В номінації «Сила духу Шевченка»: КОРЯКІНА Ольга (КРЗ-8)- переможець Викладач БИРСА Юлія
5	Обласний творчий конкурс учнівської та студентської молоді «Єдина родина в центрі України» Номінація «Кухня народів світу»	КОНОПАТСЬКИЙ Олексій (КПК-14) – II місце Викладач КАЛУЖСЬКА Валентина, майстер виробничого навчання ПШЕНИЧНА Наталія
6	Змагання обласних Спортивних ігор серед учнів ЗП(ПТ)О у 2023-2024 н. році	Команди ліцею: - I місце з волейболу серед дівчат (КРАСНОШТАН Анастасія, ПРМП-17; САЛЕНКО Анна, ПРМП-17; КАЛАШНИК Валерія, ПРМ-1; ГРУШЕВСЬКА Крістіна, КРЗ-9; СІРИК Інна, ПРВ-7; НІКУЛЯК Любова, ДМ-16; САВКО Марина, ПРМ-6; МУМИГА Анастасія, ПРМ-6; КОВАЛЬСЬКА Катерина, КДР-19); - I місце з баскетболу 3×3 серед дівчат (СУРЖИК

		Олександра, КПК-14; КРАСНОШТАН Анастасія, ПРМП-17; СІРИК Інна, ПРВ-7; Гал Любов, КРЗ-22); - I місце з пляжного волейболу серед дівчат (КРАСНОШТАН Анастасія, ПРМП-17; КАЛАШНИК Валерія, ПРМ-1; ГРУШЕВСЬКА Крістіна, КРЗ-9); - I місце з шахів (САРАХАН Марина, ПРМП-17); - III місце з настільного тенісу (КНИШ Денис, КДР-19; САРАХАН Марина, ПРМП-17; СКЕРЛЕТ Максим - ПРВ-6) II місце в командному заліку серед закладів професійної (професійно-технічної) освіти Викладачі ГОНСАЛЕС Юлія, ПІДКОПАЙЛО Вадим
7	XIX Всеукраїнська інтернет-олімпіада «На урок» з української мови та літератури	ДІТКІВСЬКА Анастасія (КРЗ-8) – Диплом I ступеня; КОРЯКІНА Ольга (КРЗ-8) – Диплом II ступеня Викладач БИРСА Юлія
8	Всеукраїнський фізичний конкурс «Левеня – 2023-2024»	8 учасників, з яких 7 – з сертифікатом «Добрий» ДЕХТЯР Євгенія (КРЗ-9); ДРОБОТ Максим (КПК-18); ШАШУРО Наталія (ПРМ-3); КОРЯКІНА Ольга (КРЗ-8); ВЕЙЧУК Анастасія (ПРМ-6); ЮРЧЕНКО Данило (ПРВ-7); ЛОЦМАНОВА Вероніка (КРЗ-8) Викладач СОКОЛЕНКО Наталія
Конкурсні заходи серед педагогічних працівників		
1	Обласний конкурс на кращий Е-контент дистанційного уроку виробничого навчання	ДОРОФЕЄВА Людмила, майстер виробничого навчання – Диплом I ступеня у номінації «Сфера послуг». Професія «Перукар (перукар-модельєр). Манікюрник». Інформаційно-комунікаційна підтримка – БРИЧКО Анна, керівник Школи цифрової грамотності.
2	Обласний літературний конкурс авторських творів «Батл поетів»	Викладач БИРСА Юлія – III місце

В рейтингу закладів професійної (професійно-технічної) освіти області з питань виховної роботи ліцей 4-й рік поспіль отримує I місце.

Кадрова робота

Станом на 20.06.2024 року ліцей забезпечений педагогічними кадрами, що в свою чергу сприяє якісній підготовці кваліфікованих робітників для сфери послуг і торгівлі. Виняток складає посада практичного психолога, яка з 01.06 є вакантною.

В колективі створені всі умови для постійного вдосконалення професійної компетентності педагогів.

Діяльність адміністрації спрямована на створення сприятливих умов для проходження педагогічними працівниками курсів підвищення кваліфікації, якісного проведення атестації та наступного максимального використання її для зростання педагогічної майстерності, розвитку творчого потенціалу педагогів.

У 2023-2024 навчальному році відповідно до штатного розпису в Державному закладі професійної (професійно-технічної) освіти «Кропивницький професійний ліцей сфери послуг і торгівлі» працювало 49 педагогічних працівників.

Всі викладачі (загальноосвітньої, професійно-теоретичної та загальнопрофесійної підготовки) з повною вищою освітою і працюють за фахом.

Професійно-кваліфікаційний рівень викладачів:

Кваліфікаційні категорії (із загальної кількості осіб, які можуть атестуватися на їх встановлення, в т. ч. педагогічні працівники – викладачі за суміщенням посад):

- «спеціаліст вищої категорії» – 14 (56 %);
- «спеціаліст першої категорії» – 7 (28 %);
- «спеціаліст другої категорії» – 4 (16 %).

Педагогічні звання:

- «викладач-методист» – 6 (24 %);
- «старший викладач» – 4 (16 %);
- не мають звання 15 педагогів (60 %).

Професійно-кваліфікаційний рівень майстрів виробничого навчання:

- майстер виробничого навчання з оплатою праці по 11 тарифному розряду – 1 (5 %);
- майстер виробничого навчання з оплатою праці по 12 тарифному розряду – 3 (16 %);
- майстер виробничого навчання з оплатою праці по 13 тарифному розряду – 3 (16 %);
- майстер виробничого навчання з оплатою праці по 14 тарифному розряду – 12 (63 %).

Педагогічні звання:

- «майстер виробничого навчання I категорії» – 8 (42 %);
- «майстер виробничого навчання II категорії» – 1 (5 %);
- не мають звання – 10 (53 %).

Два методисти ліцею мають найвищий кваліфікаційний рівень – кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії».

Соціальний педагог – «спеціаліст другої категорії».

Старший майстер має педагогічне звання майстра виробничого навчання – «майстер виробничого навчання I категорії».

В ліцеї працюють 4 керівники гуртків, які мають вищу освіту.

Розроблено та затверджено Положення «Про стажування педагогічних працівників», графік проходження стажування, укладено договори з підприємствами про співпрацю з питань обміну передовим виробничим досвідом.

Педагогічні працівники ліцею проходять стажування на виробничих підприємствах, де учні проходять виробничу практику. Складені індивідуальні плани стажування майстрів виробничого навчання, за результатами якого майстрами підтверджуються або підвищуються встановлені кваліфікаційні розряди (протоколи засідань кваліфікаційних комісій є в наявності та оформлені відповідним чином).

Адміністрація ліцею проводить систематичну роботу щодо забезпечення закладу педагогічними кадрами. Всі педагогічні працівники добре володіють українською мовою і в своїй роботі використовують традиційні та інноваційні методи навчання.

Приміщення педагогічних кабінетів, навчальні кабінети, актова зала, бібліотека оснащені комп'ютерною технікою, всі педагогічні працівники володіють знаннями та вмінням працювати на ній.

В новому навчальному році заняття з інформатики та інформаційних технологій будуть проводитись у відремонтованому кабінеті інформатики з новим сучасним обладнанням.

У січні 2024 року загальними зборами трудового колективу затверджені Правила внутрішнього трудового розпорядку ДЗП(ПТ)О «КПЛ сфери послуг і торгівлі» в умовах дії правового режиму воєнного стану (далі - Правила), що погодженні головами профспілкових організацій, які діють у ліцеї. Виконання Правил для працівників закладу є обов'язковим.

Із змістом Правил інспектор з кадрів знайомить працівників під підпис у журналі обліку.

В лютому поточного року Департаментом з питань економічного розвитку Кропивницької міської ради здійснена повідомна реєстрація Колективного договору між адміністрацією та трудовим колективом ДЗП(ДПТ)О «КПЛ сфери послуг і торгівлі» на 2024-2026 роки (далі - Договору).

Текст Договору розміщений на веб сайті ліцею. При прийнятті на роботу новоприйняті працівники ознайомлюються з положеннями Договору.

У вересні-жовтні 2023 року відповідно до наказу управління освіти Кропивницької міської ради були виконані вимоги ст. 57 Закону України «Про освіту» щодо виплати щорічної грошової винагороди педагогічним працівникам за високу якість підготовки учнів, високі показники у виховній роботі, використання в роботі передового педагогічного досвіду, активну участь в методичній та профорієнтаційній роботі: за рахунок місцевого бюджету в розмірі 50% та за рахунок субвенції – в розмірі 70% посадового окладу.

Згідно чинного законодавства, вимог діловодства на кожного працівника ліцею ведеться особова справа.

Відповідно до «Положення про порядок розроблення посадових (робочих) інструкцій працівників» у вересні 2023 року на всі посади, що зазначені у штатному розписі, складені та затверджені посадові інструкції згідно вимог Класифікатора професій ДК-003-95, Державних професійних стандартів та Додаткових критеріїв, правил та процедур оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників, схвалених педагогічною радою, протокол від 11.05.2023 № 17, на посади яких не запроваджені державні професійні стандарти.

Працівники не допускаються до роботи без укладання трудового договору, контракту, оформленого наказом, та повідомлення центрального органу виконавчої влади з питань забезпечення формування і реалізації державної політики з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування про прийняття на роботу в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Трудові книжки ведуться на всіх працівників, які працюють у ліцеї, відповідно до Інструкції про порядок ведення трудових книжок працівників. Ведеться також Книга обліку руху трудових книжок, в якій реєструються всі трудові книжки, що прийняті від працівників при працевлаштуванні на роботу, і ті, що видані працівникові при звільненні.

Робота в ліцеї проводиться з дотриманням законодавства про працю у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України та нормативних актів про охорону праці.

Підвищення кваліфікації, атестація педагогічних працівників

Підвищення кваліфікації та атестація проводилася відповідно до «Перспективного плану атестації та підвищення кваліфікації педагогічних працівників і бібліотекарів Державного закладу професійної (професійно-технічної) освіти «Кропивницький професійний ліцей сфери послуг і торгівлі» на 2024-2028 роки».

Підвищення кваліфікації у суб'єктів ПК, з якими укладено договори, відображено в річних планах: у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти, Центральному інституті післядипломної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України, КЗ «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського» та на базових підприємствах міста.

Згідно плану-графіка підвищення кваліфікації педагогічних працівників в Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти навчалися 20 педагогічних працівників: 12 майстрів виробничого навчання (*Багмет Юлія, Забатуріна Оксана, Калюжна Лариса, Климочко Ірина, Ковальчук Тамара, Кондратенко Анастасія, Мащенко Анна, Мряченко Галина, Пишенична Наталія, Смоквіна Олена, Стензя Надія, Шкуренко Світлана*) та 8 педпрацівників за програмою викладачів професійно-теоретичної підготовки (*Снежко Людмила, Данеко Вікторія, Ткаченко Галина, Блідар Ірина, Галіцька Марина, Грінченко Олена, Матюха Юлія, Стариченко Вікторія*).

Пройдений I етап підвищення кваліфікації заступником директора з НВР *Алексєєв Вікторією* і триває II в Центральному інституті післядипломної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України, III етап відбудеться 16.09-20.09.2024 року.

На базі КЗ «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського» підвищували кваліфікацію викладачі предметів ЗСО (*Галіцька Марина, Грінченко Олена, Криворучко Юлія, Панчул Катерина, Соколенко Наталія*), керівник гуртка «Театральний» *Козачинський Олексій* та завідувач бібліотекою *Черненко Наталія*.

Стажування на базових підприємствах пройшли 4 майстри виробничого навчання: *Багмет Юлія, Калюжна Лариса, Климочко Ірина, Шкуренко Світлана*.

Викладачі: *Музика Тетяна* пройшла тренінгове навчання з проблеми «Методика розробки та використання тестового контролю на уроках професійно-теоретичної підготовки», *Калужська Валентина* та *Швидка Наталія* освоюють навчальний курс «Створення електронного контенту до уроків професійно-теоретичної підготовки», який закінчиться в грудні поточного року. Курси проводять методисти НМК ПТО у Кіровоградській області.

Педагогічні працівники підвищували кваліфікацію також шляхом участі у вебінарах, тренінгах, інтернет-конференціях та інших заходах, що проводились Білоцерківським інститутом неперервної професійної освіти, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», ЦДУ імені Володимира Винниченка, Інститутом професійної освіти НАПН України, а також на платформах таких суб'єктів підвищення кваліфікації як ТОВ «EdEra», ТОВ «Всеосвіта», ГС «Освіторія», ГО «Майстерня освітніх інновацій ЛКО».

Викладачі *Гонсалес Юлія, Дзензура Олена*, майстер виробничого навчання *Кирпа Катерина*, керівник гуртка *Чепляк Оксана* навчаються в ЦДУ імені Володимира Винниченка.

У 2023-2024 навчальному році атестація проводилась за новим Положенням, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України 09.09.2022 року № 805.

Проатестовано 7 педагогічних працівників, з них 1 – за двома посадами: *Швидка Наталія* – як майстер виробничого навчання і як викладач професійно-теоретичної підготовки.

Результати атестації наступні:

викладачі предметів загальної середньої освіти – 2 чол.:

- *Криворучко Юлія* і *Соколенко Наталія* - підтверджена кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії» та присвоєне педагогічне звання «викладач-методист»;

викладачі професійно-теоретичної підготовки – 2 чол.:

- *Ткаченко Валентина* - підтверджена кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії» та педагогічне звання «викладач-методист»;

- *Швидка Наталія* - присвоєна кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії» та педагогічне звання «старший викладач»;

майстри виробничого навчання – 2 чол.:

- *Смоквіна Олена* і *Швидка Наталія* – підтверджений 14 тарифний розряд та педагогічне звання «майстер виробничого навчання I категорії»;

заступник директора з навчально-виробничої роботи *Данеко Вікторія* відповідає займаній посаді;

старший майстер *Ткаченко Галина* відповідає займаній посаді.

Формування контингенту здобувачів освіти

Прийом здобувачів освіти на навчання до закладу здійснювався відповідно до регіонального замовлення в межах ліцензованого обсягу згідно з «Правилами прийому до ДЗП(ПТ)О «Кропивницький професійний ліцей сфери послуг і торгівлі» на 2023 рік». Набір учнів з кожної професії проводився на основі моніторингу ринку праці на підставі двосторонніх договорів на надання освітніх послуг з підприємствами – замовниками кадрів.

Станом на I вересня в ліцеї навчалось 566 здобувачів освіти, з них переведено на II і III курси навчання – 358.

52,6 % від загальної кількості – з міста Кропивницький.

Регіональне замовлення з прийому на навчання виконано на 96,9 %.

**Виконання показників регіонального замовлення
2023 рік**

Назва професії	Обсяги регіонального замовлення, осіб	Прийнято на навчання			Виконання, осіб (+, -)
		На базі базової середньої освіти, осіб	На базі повної середньої освіти, осіб	Всього, осіб	
5220 Продавець продовольчих товарів. 5220 Продавець непродовольчих товарів	30	25		25	-5
5141 Перукар (Перукар-модельєр). 5141 Манікюрник	30	28		28	-2
5141 Перукар (Перукар-модельєр). 5141 Візажист. 5141 Візажист- стиліст	30	30		30	
5141 Перукар (Перукар-модельєр). 5141 Манікюрник. 5141 Педикюрник	25		26	26	+1
5122 Кухар. 7412 Пекар. 7412 Кондитер	30	28		28	-2
5122 Кухар. 5812 Майстер ресторанного обслуговування	25		27	27	+2
7433 Кравець. 7435 Закрійник	55	28	26	54	-1
Всього	225	139	79	218	-7

При плані 225 учнів прийнято на I курс навчання 218 осіб, з них:

- на базі 9 класів - 139,
- на базі 11 класів – 79.

В цьому році важко добиралися групи за всіма професіями. Основна причина криється у конкуренції між закладами освіти, в тому числі й вищої, які відкрили на своїй базі коледжі та ліцеї, де почали набирати випускників 9-х класів. Також багато закладів, які переїхали до Кропивницького з окупованих територій. Боротьба іде за кожного випускника шкіл.

Наш заклад завжди відкриває свої двері дітям-сиротам, особам з інвалідністю, дітям, батьки яких воюють в лавах ЗСУ, переселенцям. В цьому навчальному році навчається 105 пільговиків.

Аналіз пільгових категорій здобувачів освіти

(Станом на 01.01.2024 року)

Пільгові категорії	На основі повної загальної середньої освіти	На основі базової загальної середньої освіти	Всього
Сиріт та тих, які залишилися без піклування батьків	5	17	22
Мають одного з батьків	8	51	59
Із неблагополучних сімей			0
Із малозабезпечених сімей	1	8	9
Осіб з інвалідністю	2	10	12
Діти АТО (або батьки яких воюють)	5	21	26
Переселенці	4	7	11
РАЗОМ	16	89	105

Аналіз відрахування здобувачів освіти за 2023-2024 навчальний рік

Наряду з позитивною тенденцією збільшення контингенту здобувачів освіти спостерігається і його втрата: станом на 21.06.2024 року – 39 осіб, що на 12 осіб більше, ніж в минулому навчальному році.

За I семестр відраховано 19 осіб,
за II – 20 осіб.

15 осіб відраховані за незадовільну успішність і поведінку, невиконання вимог навчального плану і програм.

19 осіб I курсу відраховані або по переводу в інші заклади, або за власним бажанням, у зв'язку з виїздом, з них: на базі повної загальної середньої освіти – 12 осіб, на базі базової середньої освіти відраховано 7 осіб.

Це завелика втрата контингенту. Але в період військових дій відтік людей за кордон ми зупинити не можемо. Наряду з цим ми розучилися боротися за кожного учня.

На даний момент за кордоном дистанційно навчаються 25 осіб, лише троє здобувачів освіти повернулися в Україну.

Організація освітнього процесу

Ліцей здійснює підготовку кваліфікованих робітників для підприємств міста Кропивницький та Кіровоградської області на базі повної загальної середньої освіти та базової середньої освіти з отриманням повної загальної середньої.

Заклад має безстрокові ліцензії з 23 робітничих професій за різними видами підготовки, 8 з яких інтегровані. На даний час атестовано 64 % професій за різними видами підготовки при нормі 75%. В жовтні ми повинні пройти атестаційну експертизу з професій «Продавець непродовольчих товарів», «Агент з постачання».

Ми надали свою пропозицію щодо участі у закупівлі послуг з організації та реалізації професійних навчальних курсів, які запроваджуються з метою реінтеграції на ринку праці України вразливих верств населення в рамках проєкту «Перезавантаження: розширення можливостей для працевлаштування», з професій:

<i>КОД</i>	<i>Фахова направленість курсів</i>
0005	Естетична косметологія (Візажист)
0008	Перукар
0019	Майстер нігтьової естетики (Манікюрник)
0021	Швачка (Кравець)

Остаточне рішення за міжнародними партнерами Кіровоградської обласної організації Товариства Червоного Хреста України, яка і є організатором навчання.

Також ліцей включений до переліку закладів освіти, які мають право надавати освітні послуги з професійно-технічного навчання, перепідготовки та підвищення кваліфікації за ваучерами з наступних ліцензованих професій:

1. 5122 Кухар;
2. 5220 Продавець продовольчих товарів;
3. 5220 Продавець непродовольчих товарів;
4. 7433 Кравець;
5. 7435 Закрійник.

А це кошти спеціального фонду, в тому числі і додаткова заробітна плата.

Освітній процес відбувається в 11 кабінетах, 3 лабораторіях та 12 майстернях, які забезпечені всім необхідним для проведення занять.

В цьому навчальному році ми продовжили працювати за новими стандартами професійної (професійно-технічної) освіти, відповідно і робочими навчальними планами.

Були розроблені робочі навчальні плани з професій:

1. «Перукар (перукар-модельєр). Візажист. Візажист-стиліст», група ПРВ-4;
2. «Кравець. Закрійник», група КРЗ-9;
3. «Кравець. Закрійник», група КРЗ-22.

Педагогічні працівники у складі робочих груп стали розробниками державного освітнього стандарту П(ПТ)О з професії «Візажист» (*Данеко Вікторія, Музика Тетяна та Забабуріна Оксана*).

Члени методичних комісій швейного профілю (голова МК *Ткаченко Валентина*) і сфери торгівлі (голова МК *Гонсалес Юлія*) згуртовано попрацювали над розробкою регіональних освітніх програм на основі компетентісного підходу з професій «Кравець» і «Контролер-касир».

Ми відкриваємо нову інтегровану професію «Продавець продовольчих товарів. Агент з постачання. Адміністратор», проходять обговорення державні стандарти з професій «Перукар (перукар-модельєр)», «Манікюрник», «Візажист», «Пекар», і до нового навчального року всім педагогам, які викладають предмети з відповідних професій, потрібно розробити освітні програми. На їх основі будуть розроблені, погоджені НМК ПТО в Кіровоградській області та роботодавцями нові робочі навчальні плани.

Ви всі знаєте, що нас перевіряла Державна служба якості освіти - проводила аналіз. І на першому місці: освітні програми, комплекти навчально-програмної документації, комплексно-методичне забезпечення предметів і професій, моніторинги успішності здобувачів освіти, журнали, особові справи тощо. При аналізі не всі ці питання підлягали перевірці. Але ж ще буде Державний аудит. Так що вся документація повинна бути в належному вигляді.

Навчальна робота

Впродовж 2023-2024 н.р. проводився моніторинг якості навчальних досягнень учнів за результатами:

- вхідного діагностування з базових дисциплін першого курсу;
- аналізу поточної успішності за журналами теоретичного навчання;
- підсумків контрольних зрізів знань із предметів загальноосвітньої та професійно-теоретичної підготовки за результатами I та II семестрів;
- аналізу підсумків комплексних контрольних завдань під час кваліфікаційного іспиту - поетапної кваліфікаційної атестації.

Це дало змогу провести коригування викладання навчального матеріалу з предметів.

Моніторинг якості знань учнів перших курсів із загальноосвітньої підготовки показав значну різницю між оцінками за школу та діагностичними контрольними роботами, контрольними зрізами знань та семестровим оцінюванням.

За показником якості навчальних досягнень найвищі результати здобувачі освіти показали з української літератури – 33,0 %; із зарубіжної літератури – 31,6%.

З решти предметів показники якості знань не перевищують 13,3 %.

Найнижчі показники з таких предметів: хімія – 0 %; біологія – 4,3 %; математика – 5,9 %.

Так, для прикладу, якість знань з української мови за шкільними оцінками склала 38,8 %, за діагностичними 13,3 %, різниця склала 25,5 %; з фізики за шкільними оцінками склала 35,1 %, за діагностичними 7,2 %; з історії України відповідно 45,5 %, 13,1 %; з математики – 26,9 %, 5,9 %. Така тенденція невідповідності оцінок за базовий шкільний курс та діагностичні контрольні роботи спостерігається з усіх предметів.

За результатами контрольних зрізів знань здобувачі освіти І та ІІ курсів навчання показали наступні результати якості знань по ліцею, %:

Назва предмету	Якість знань (%)	
	І курс	ІІ курс
Українська мова	34,2	35,3
Українська література	41,2	54,9
Зарубіжна література	40,3	36,3
Історія України	37,8	42,8
Всесвітня історія	48,6	38,8
Географія	28,4	29,4
Біологія і екологія	43,7	47,8
Фізика і астрономія	28,2	43,8

За результатами контрольних зрізів знань з предметів професійно-теоретичної підготовки якість знань по ліцею склала:

- перукарська справа – 76 %;
- технологія приготування їжі з основами товарознавства – 70 %;
- організація виробництва та обслуговування – 84 %;
- технологія виготовлення одягу – 74 %;
- основи конструювання одягу, конструювання одягу – 80,6 %;
- основи бухгалтерського обліку – 82 %;
- організація товарознавства – 81 %;
- технологія торгівлі – 90 %;
- інформаційні системи і технології в комерційній діяльності – 76%.

***Про державну підсумкову атестацію учнів,
які отримують повну загальну середню освіту***

Відповідно до Закону України від 08.11.2024 № 3438-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо державної підсумкової атестації та вступної кампанії 2024 року» Верховна Рада України постановила внести зміни до таких законів України:

- Підпункт 14 пункту 3 розділу Х "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про повну загальну середню освіту" (Відомості Верховної Ради України, 2020 р., № 31, ст. 226; із змінами, внесеними законами України від 24 березня 2022 року № 2157-IX та від 23 лютого 2023 року № 2925-IX) викласти в такій редакції:

"14) здобувачі освіти, які завершують кожен рівень повної загальної середньої освіти у 2021/2022, 2022/2023, 2023/2024 навчальних роках, звільняються від проходження державної підсумкової атестації".

Наказом Міністерства освіти і науки України від 29 листопада 2023 року № 1581 «Деякі питання проведення у 2024 році національного мультипредметного тесту» (далі - Тесту) було затверджено перелік предметів і календарний план організації та проведення Тесту. Тест містить завдання для оцінювання здобутих знань, вмінь та навичок з української мови, історії України, математики, української літератури, англійської мови, іноземних мов, фізики, хімії, біології, географії.

Моніторинг навчальних досягнень учнів із деяких зазначених вище предметів в групах, що здобувають повну загальну середню освіту, показав наступні результати якості знань:

Група Предмет	Якість навчальних досягнень (%)				
	ПРМ-5	КДР-19	КМ-20	НАП-13	КРЗ-10
українська мова	48	63	18	38	75
історія України	52	74	29	46	55
математика	28	32	24	29	30

Середні показники якості знань з предметів серед здобувачів освіти III курсу в ліцеї склали:

- українська мова – 48,4 %;
- історія України – 51,5 %;
- англійська мова – 32,6 %;
- хімія – 80,4 %;
- географія – 41,2 %.
- математика – 28,6 %;
- українська література – 52 %;
- фізика і астрономія – 58,8 %;
- біологія і екологія – 47,4 %;

Середній показник якості знань серед здобувачів освіти III курсу в ліцеї – 48,9 %, що на 14,7% вище порівняно з минулим навчальним роком.

Участь здобувачів освіти в олімпіадах та конкурсах з предметів загальної середньої освіти

В ліцеї проведено учнівські олімпіади з 10-ти предметів загальної середньої освіти. Аналіз підсумків засвідчив, що наймасовішими були олімпіади з фізики й астрономії (45 здобувачів освіти), біології (41), географії (35), хімії (30), української мови (21); 15 здобувачів освіти стали переможцями в кількох олімпіадах.

Здобувачі освіти взяли участь в міських, обласних та Міжнародних конкурсах і стали не лише учасниками, а й переможцями.

№ з/п	Предмет	Прізвище, ім'я, по батькові	Переможці та учасники обласних, Міжнародних та Всеукраїнських конкурсів
1	Українська література	Бирса Юлія Сергіївна	1. Всеукраїнський конкурс есе учнівської та студентської молоді «Мій Шевченко» в номінації «Сила духу Шевченка» (ГО «Інноваційні обрії України»). КОРЯКІНА Ольга (КРЗ-8) - переможець. 2. XIX Всеукраїнська інтернет-олімпіада «На урок» з української мови та літератури. ДІДКІВСЬКА Анастасія - Диплом I ступеня; КОРЯКІНА Ольга - Диплом II ступеня.
2	Українська мова та література	Галицька Марина Сергіївна	1. XXIV Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика. БОЖЕНКО Вікторія (ПРВ-4) – переможець III (обласного) етапу. 2. Всеукраїнський конкурс есе учнівської та студентської молоді «Мій Шевченко» в номінації «Вічне слово Кобзаря» (ГО «Інноваційні обрії України»). ЩУКІНА Діана (ПРМ-5)- переможець.
3	Українська мова та література, англійська мова	Криворучко Юлія Юріївна	XIV Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка. ЯЩЕНКО Діана (КДР-19) – переможець II (обласного) етапу; IV (підсумковий) етап – Диплом III ступеня.
4	Історія України	Панчул Катерина Вікторівна	Обласний конкурс учнівської творчості щодо популяризації в області державних символів України з теми: «Історія формування державних символів України, їх значення і використання в Україні у різні історичні періоди», учасниця ЩУКІНА Діана (ПРМ-5).
5	Математика	Губа Юлія Леонідівна	Міжнародний математичний конкурс "КЕНГУРУ" - 2024: ЛЯЛЬКО Єлизавета (ДМ-16) - сертифікат з результатом "Добрий". Та 10 учнів отримали сертифікат учасника:
6	Фізика	Соколенко Наталія Миколаївна	Всеукраїнський фізичний конкурс «Левеня – 2023-2024». 8 учасників, з яких 7 – із сертифікатом «Добрий»
7	Хімія	Степанов Максим Тарасович	II етап Всеукраїнської олімпіади з хімії. ШАШУРО Наталія (ПРМ-3) - учасник.
8	Фізична культура	Гонсалес Юлія Сергіївна, Підкопайло Вадим Миколайович	Змагання обласних Спортивних ігор серед учнів ЗП(ПТ)О у 2023-2024 н. році Команди ліцею: I місце з волейболу серед дівчат; I місце з баскетболу 3×3 серед дівчат; I місце з пляжного волейболу серед дівчат; I місце з шахів; III місце з настільного тенісу II місце в командному заліку серед закладів професійної (професійно-технічної) освіти

Навчально-виробнича робота

ДЗП(ПТ)О «Кропивницький професійний ліцей сфери послуг і торгівлі» у своїй роботі керується «Положенням про організацію навчально-виробничого процесу у професійно-технічних навчальних закладах» (наказ МОН України від 30.05.2006 року № 419) та Постановами Кабінету Міністрів України з питань освіти.

Діяльність викладачів професійної підготовки та майстрів виробничого навчання у 2023-2024 навчальному році була спрямована на виконання таких завдань як: підготовка кваліфікованих конкурентоспроможних робітників сфери обслуговування, торгівлі, ресторанного господарства та швейного виробництва; підвищення якості організації навчального процесу при дистанційній та змішаній формах навчання; удосконалення і зміцнення матеріально-технічної бази ліцею.

Згідно зі стандартами П(ПТ)О велика частка (60%) відводиться на професійно-практичну підготовку, де здобувачі освіти повинні отримати вміння і навички, закріпити знання, отримані на теоретичних уроках.

Насамперед хочу акцентувати вашу увагу на тому, що тільки наш професійний ліцей уже 7-ий рік впроваджує елементи дуальної форми навчання у професійну підготовку кваліфікованих робітників з професій торгівлі та швейного профілю. Співпраця з нашими партнерами ТОВ «Копілка», ТОВ «ДНК ГРУПП» та ТДВ «Швейна фабрика «Україна»» дуже цінна.

Дуальну форму освіти потрібно розширювати, знаходячи нових соціальних партнерів.

В умовах воєнного стану впродовж всього 2023-2024 навчального року освітній процес в ліцеї здійснюється згідно Робочих навчальних планів. Професійно-практична підготовка здобувачів освіти залежить від правильної організації виробничого навчання у навчальних майстернях, лабораторіях ліцею, на виробництві та виробничій практиці на підприємствах. Згідно Постанови Кабінету Міністрів України від 07.06.1999 року № 992 «Про затвердження порядку надання робочих місць для проходження здобувачами освіти, слухачами професійно-технічних навчальних закладів виробничого навчання та виробничої практики» ліцеєм укладено відповідні договори з підприємствами міста та області.

Соціальне партнерство сьогодні є необхідним для вирішення питань працевлаштування та проходження виробничого навчання і практики на робочих місцях. Результати моніторингу свідчать, що співробітництво ліцею з роботодавцями є ефективним, але в умовах воєнного стану потребує додаткового розвитку та вдосконалення. Серед пріоритетних завдань нового навчального року залишається впровадження дуальної форми навчання. В даному напрямку здійснюються відповідні заходи, продовжується співпраця з відомими підприємствами ТОВ «Копілка», ТОВ «ДНК ГРУПП», ТДВ «Швейна фабрика «Україна» та ведеться пошук нових підприємств.

Основні підприємства – замовники робітничих кадрів ліцею:

- *сфера обслуговування:* ТОВ «Мрія», директор Гаркуша Н.М.; ТОВ «Стиль» салон-краси «Стиль», директор Коваленко Т.Д.; ФОП Вівчаренко Ю.В. – «Студія краси»; ФОП Нагієва С.С. – перукарня «Марія»; ФОП Панфілов А.П. – перукарня «ВіЛеНа»; ТОВ «Камелія», директор Мілющенко Н.Г.;
- *сфера торгівлі:* ТОВ «Копілка»; ТОВ «ДНК ГРУПП»; ТОВ «ВЕРЕСЕНЬ ПЛЮС»; ТОВ «Виробничо-комерційний центр «Олеум»;
- *швейне виробництво:* ПрАТ «ШФ «ЗОРЯНКА»; ФОП Поліщук Н.В. – «Фабрика POLIN-LINE»; ФОП Стародубцева Г.В. – «Фабрика»; ТДВ «Швейна фабрика «Україна»;

- сфера громадського харчування: ТДВ «М'ясокомбінат «Ятрань»; ФОП Горбунова С.В. – ресторан «Тиха Гавань»; ФОП Крицький Є.М. – кафе «Старе Місто»; ФОП Єфіменко О.А. – кафе «Апельсин»; ТОВ «Мережа сучасних ресторанів» – ресторан «Кавказький двір» та ін.

Ліцей підтримує зв'язки із 164-ма підприємствами та організаціями різних форм власності, з ними укладені відповідні договори.

Уроки виробничого навчання проводяться в майстернях, лабораторіях ліцею, на виробництві на належному рівні. Майстри виробничого навчання використовують активні та інтерактивні методи і прийоми, створюють авторські дидактичні засоби навчання, активно впроваджують в навчальний процес інформаційно-комунікативні технології, створюють електронні засоби навчання, що значно підвищує зацікавленість, емоційний рівень уроку та успішність учнів.

Виробниче навчання проводиться за кваліфікаційними рівнями. При завершенні кожного етапу здобувачі освіти проходять виробничу практику на підприємствах, поетапну кваліфікаційну атестацію, і їм присвоюється відповідний розряд або кваліфікація за Державними стандартами. Виробнича практика у II семестрі, незважаючи на всі складності воєнного стану (повітряні тривоги, блекауті...), проходила згідно навчальних планів на підприємствах міста та області. За виконані роботи учнями під час виробничої практики підприємства нараховують заробітну плату відповідно до чинного законодавства, 50% якої перераховується на розрахунковий рахунок ліцею. Всього за навчальний рік надходження за виробничу практику склали 139496,82 грн.. На жаль, деякі підприємства сфери обслуговування, громадського харчування відмовили учням у проходженні оплачуваної виробничої практики, мотивуючи це воєнним станом, великою конкуренцією та відсутністю клієнтів у закладах.

Кваліфікаційна атестація проводиться відповідно до «Положення про порядок кваліфікаційної атестації та присвоєння кваліфікації особам, які здобувають професійно-технічну освіту», затвердженого наказом Міністерства праці та соціальної політики України та Міністерства освіти України від 31.12.98 N 201/469 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 01.03.99 за N 124/3417.

Згідно аналізу результатів поетапної та державної кваліфікаційної атестації у поточному навчальному році більшість учнів показали, що мають достатню теоретичну та практичну підготовку.

Результати пробних кваліфікаційних робіт

(станом на 21.06.2024 р.)

ПКР				ДКА			
Кваліфікація, група	Кількість учнів (всього)	Якісний показник		Професія	Кількість учнів (всього)	Якісний показник	
		учнів	%			учнів	%
Курс I							
Кравець 2 р. КРЗ-22	23	22	95,7				
Перукар ПРМП-17	26	26	100				
Курс II							
Перукар	26	26	100				

ПРМ-6							
Перукар ПРВ-7	27	27	100				
Продавець прод. товарів 3 р. ДАК-11	25	23	92				
Кравець 3 р. КРЗ-21	20	15	75				
				Кравець. Закрійник КРЗ-21	18	18	100
				Кухар. Майстер ресторанного обслуговування КМ-15	18	18	100
Курс III							
Продавець непрод. товарів 4 р. НАП-13	24	22	91,7				
Перукар 2 кл. ПРМ-5	25	21	84				
Перукар 1 кл. ПРМ-5	25	25	100				
Кравець 3 р. КРЗ-10	26	17	68				
Кравець 3 р. КРЗ-10	24	18	81,8				
Кухар 4 р. КДР-19	20	19	100				
Кухар 4 р. КМ-20	17	17	100				
Курс IV							
Манікюрник 2 р. (Ікл) ПРМ-1	18	18	100				
Манікюрник 2 р. (Ікл) ПРМ-2	17	17	100				
Продавець непрод. товарів 3 р. ДМ-12	22	22	100				
				Продавець прод. товарів. Продавець непрод. товарів ДМ-12	22	21	95,5
Якісний показник по ліцею			93				98,5

Наявні результати, 98,5 % – якісний показник по ліцею, – наслідок чіткого планування та організації навчально-виробничого процесу, систематичний внутрішньоліцейний контроль, кропітка робота з учнями з підвищення рівня мотивації їх до навчання.

**Результати державної кваліфікаційної атестації
в ДЗП(ПТ)О «Кропивницький професійний ліцей сфери послуг і торгівлі»
за 2023-2024 н. р.**

№ з/п	Професія	Випущено	Отримало диплом			Отримали свідоцтво		Рівні навчальних досягнень випускників						Якість знань, %
			всього	в т.ч. з відзнакою	%	всього	%	середній	%	достатній	%	високий	%	
1	Перукар (перукар-модельєр). Візажист Візажист-стиліст	1				1	100,0			1	100,0			100,0
2	Перукар (перукар-модельєр). Манікюрник	49	35	6	17,1	14	28,6	1	2,0	21	42,9	27	55,1	98,0
3	Перукар (перукар-модельєр). Манікюрник. Педикюрник	2				2	100,0			2	100,0			100,0
4	Кухар. Майстер ресторанного обслуговування	21	18	6	33,3	3	100,0			10	47,6	11	52,4	100,0
5	Кухар. Кондитер	6				6	100,0	3	50,0			3	50,0	50,0
6	Продавець продовольчих товарів. Продавець непродовольчих товарів	22	22	7	31,8					10	45,5	12	54,5	100,0
7	Продавець продовольчих товарів. Контролер-касир. Агент з постачання	1				1	100,0			1	100,0			100,0
8	Кравець. Закрійник	18	18	5	27,8					10	55,6	8	44,4	100,0
	ВСЬОГО:	120	93	24	25,8	27	22,5	4	3,3	55	45,2	61	50,8	96,0

У 2023-2024 навчальному році державну кваліфікаційну атестацію склали 120 учнів, з них 27 осіб отримали свідоцтво з пониженим робітничим розрядом (22,5%).

Якість знань учнів за результатами державної кваліфікаційної атестації склала 96,0 %, що на 11,2 % вище за минулорічний показник (84,8 %).

24 здобувачі освіти отримали диплом кваліфікованого робітника з відзнакою (25,8 %), що на 20 осіб вище в порівнянні з минули навчальним роком (4 особи – 4,4 %).

В ліцеї щорічно проводиться моніторинг працевлаштування випускників, що дає можливість проаналізувати загальний стан закріплення випускників на робочих місцях, а також отримати інформацію від роботодавців щодо їх професійно-кваліфікаційного рівня.

Моніторинг працевлаштування здобувачів освіти за 2023-2024 н.р.

Назва галузі	Напрямок лекції за допомогою з підкресленням	Всього числі за професіями							
		Перукар (перукар-модельєр), Майстер-дизайнер	Перукар (перукар-модельєр), Майстер-дизайнер	Перукар (перукар-модельєр), Майстер-дизайнер	Майстер-дизайнер	Майстер-дизайнер	Майстер-дизайнер	Майстер-дизайнер	Майстер-дизайнер
А	І								
А. ПРАЦЕВЛАШТОВАНІ ЗА ПРОФЕСІЄЮ									
Сфера обслуговування	50	47	2	1					
Торгівельно-комерційна діяльність	23						22	1	
Громадське харчування	22				20	2			
Швейне виробництво	15								15
Всього	110	47	2	1	20	2	22	1	15
Б. ВИПУСКНИКИ, ЩО НЕ ПРАЦЕВЛАШТОВАНІ									
Всього	10	2			1	4			3
З яких									
Продовжують навчання у ВНЗ	4	2			1	4			
Призвані на військову службу									
З інших причин	3								3
В процесі працевлаштування									
Разом	120	49	2	1	21	6	22	1	18

Методична робота

Коли ти твердо йдеш шляхом, яким почав іти, то, на мою думку, ти щасливий.

Григорій Сковорода

Чи твердо йдуть розпочатим шляхом педагогічні працівники ліцею? Аналіз методичної роботи засвідчив, що твердо.

В ліцеї створені всі умови, за яких спостерігається зростання особистості педагогічного працівника, з'являються мотиви до самовизначення, самореалізації та поштовх до ефективної педагогічної діяльності.

У 2023-2024 н. р. педагогічний колектив ліцею продовжував роботу над реалізацією єдиної науково-методичної проблеми (ЄНМП): «Комплексний підхід до формування компетентностей учасників освітнього процесу як засіб підвищення якості освітніх послуг в умовах інноваційного середовища», зокрема її II аспекту: «Наукові ідеї – в педагогічну практику». Протягом навчального року кожний педагогічний працівник підвищував власний рівень педагогічної та професійної компетентності, впроваджував наукові ідеї в практику своєї діяльності, формував вміння здобувачів освіти використовувати набуті знання в практичній діяльності та навчатися впродовж життя, щоб бути готовим до змін, які відбуваються в сучасному суспільстві.

Методична робота була спрямована на:

- впровадження в освітній процес підготовки кваліфікованих робітників науково-технічних досягнень, новітніх виробничих технологій;

- удосконалення якості освітнього процесу шляхом ефективного використання інноваційних педагогічних та цифрових технологій;
- впровадження елементів STEM-освіти, в тому числі в інтеграції з предметами професійної підготовки, що є особливістю даного освітнього напрямку в системі П(ПТ)О;
- впровадження елементів STEM-освіти в професійному навчанні;
- осучаснення комплексно-методичного забезпечення освітнього процесу з використанням цифрових ресурсів;
- створення електронної бази комплектів навчально-методичної та навчально-програмної документації з предметів і професій.

Як і в попередні роки організована робота 2 методичних студій, 4 шкіл. У складі методичних комісій відбулися зміни, а саме: створена методична комісія сфери торгівлі, яку очолює викладач *Гонсалес Юлія*.

В повній мірі реалізовані методичні проблеми комісій, індивідуальні методичні проблеми їх членів.

Методична служба організовувала індивідуальну та колективну роботу шляхом активізації творчого потенціалу педагогів та стимулювала до самовдосконалення, презентації власних напрацювань, активної педагогічної діяльності через проведення засідань методичних комісій, студій, шкіл та інших заходів.

В рамках роботи студій (керівник *Блідар Ірина*) проведено:

- педагогічні читання «Формувальне оцінювання. Це новація чи вимога часу?» (*організатор - Ткачук Надія, учасники: Бирса Юлія, Бричко Анна, Данеко Вікторія, Криворучко Юлія, Соколенко Наталія, Стариченко Вікторія, Ткаченко Валентина, Швидка Наталія*);
- квест-гру «Педагогічний експрес» (*Блідар Ірина*);
- методичне консультування педагогічних працівників з проблеми «Е-контент дистанційного уроку виробничого навчання» (*Блідар Ірина, Дорофєєва Людмила, Ткаченко Галина*);
- теоретичний семінар «Популяризація етнічної болгарської кухні. Літній спешл» (*Шкурєнко Світлана*).

Школа цифрової грамотності (керівник *Бричко Анна*), Школа професійної адаптації та Школа голів методичних комісій (керівник *Ткачук Надія*) працювали в постійному режимі консультування.

Слід відмітити, що із-за об'єктивних причин не проведена низка заходів, спланованих в рамках роботи студій (керівник *Блідар Ірина*); заняття Школи ППД (керівник *Ткачук Надія*), на якому мали поділитись узагальненим на рівні ліцею досвідом роботи викладачі *Галіцька Марина і Губа Юлія*, перенесено на наступний навчальний рік.

Заходи, в яких задіяні здобувачі освіти, точніше можна назвати навчально-методичними. До них належать:

- творчі тижні методичних комісій;
- предметні тижні;
- Всеукраїнський STEM-тиждень, який проходив у рамках фестивалю «STEM-весна – 2024».

Протягом навчального року підготовлено та проведено 5 творчих тижнів методичних комісій: суспільно-гуманітарної підготовки, природничо-математичної, сфери обслуговування, сфери торгівлі та ресторанного сервісу. Методична комісія швейного профілю працювала над створенням колекцій моделей одягу, над реалізацією проєктів в

рамках VII Всеукраїнського конкурсу «Fashion Прорив» та виховної роботи. Методична комісія природничо-математичної підготовки під час творчого тижня взяла участь у Всеукраїнському інженерному тижні.

Окрім цього, проведено 2 предметні тижні: права (участь у Всеукраїнському тижні права) та фізичної культури; також низку тематичних заходів членами методичної комісії суспільно-гуманітарної підготовки:

- участь у Всеукраїнському радіодиктанті національної єдності;
- онлайн-вікторину «Міжнародний день рідної мови»;
- онлайн-челендж «Читаємо Тараса, учімося у нього»;
- флешмоб декламування поезій до Міжнародного дня рідної мови та дня народження Ліни Костенко;
- онлайн-вікторину «Що ви знаєте про Шевченка?»;
- розгадування кросворду про творчість Шевченка;
- екскурсію до пам'ятника Т. Г. Шевченка;
- воркшоп за життєписом українського генія «Відомий і невідомий Шевченко»;
- створення поезій Тараса Шевченка за допомогою емоджі;
- Shevchenko in the world. Present and Past;
- «Кольоропис долі життя і творчості Т.Г.Шевченка»;
- історичну онлайн-вікторину «Вишиванка - генетичний код нації»;
- урок мужності «Герої рідного краю, герої не вмирають»;
- урок пам'яті «Україна пам'ятає» (до 90-х роковин Голодомору 1932-1933 р. р.) та інші.
- участь у Всеукраїнському фізкультурно-оздоровчому заході «Challenge Fest», присвяченому Дню працівника освіти (змагання з волейболу серед учнів та педагогів);
- участь у Всеукраїнському челенджі до Всесвітнього дня бадмінтону «Я люблю бадмінтон»;
- участь у Національній руханці у вишиванках «Дякуємо ЗСУ» до Міжнародного дня вишиванки.

За ініціативи заступника директора з навчальної роботи *Босої Ганни* представники всіх методичних комісій взяли участь у Всеукраїнському STEM-тижні, який проходив в рамках фестивалю «STEM-весна – 2024».

Педпрацівники разом зі здобучами освіти працювали над STEM-проєктами:

- «Висади рослину - виплекай життя» (МК ПМП);
- «На крилах квітучих мрій» (МК СГП);
- «Бережемо природу – творимо красу» (МК швейного профілю);
- «Весільні квіти короваю» (МК ресторанного сервісу);
- «Гризи букет» (МК сфери торгівлі);
- «Магічна сила ЛІЛІЇ» (МК сфери обслуговування).

З метою вивчення досвіду роботи колег України та області, а також презентації власного досвіду роботи викладачі, майстри виробничого навчання, методисти та заступник директора з навчальної роботи взяли участь у 14-и обласних та 2-х Всеукраїнських методичних заходах.

Активними учасниками були:

- у Всеукраїнських заходах: *Боса Ганна, Данеко Вікторія*;
- в обласних: *Блідар Ірина, Боса Ганна (3 заходи), Галіцька Марина, Гонсалес Юлія, Калужська Валентина, Криворучко Юлія (2), Соколенко Наталія (2), Стариченко*

Вікторія, Ткаченко Валентина, Ткачук Надія (3), Тупаленко Світлана, Цимбаліст Ольга, Швидка Наталія.

Педагогічні працівники *Калужська Валентина, Цимбаліст Ольга і Ткачук Надія* нагороджені дипломами учасників Всеукраїнських конкурсів:

- *Калужська Валентина* – 2-х гастрономічних конкурсів: «Фруктово-ягідні гастрономічні смаколики України» та «Сила трьох: юшка, хліб та сало» (Громадська організація «Асоціація рестораторів та готельєрів м. Дніпра», Громадська Спілка «GASTRO CLUB» та НМЦ ПТО у Дніпропетровській області);
- *Цимбаліст Ольга* - гастрономічного відео-конкурсу «Медово-яблучний ранет» (Громадська організація «Асоціація рестораторів та готельєрів м. Дніпра», Громадська Спілка «GASTRO CLUB», Громадська організація «ТИХА ЇЖА», Всеукраїнська ГО «Українська Горіхова Асоціація», НМЦ ПТО у Дніпропетровській області);
- *Ткачук Надія* - конкурсу до Міжнародного дня рідної мови (Громадська Спілка «Національний Фестиваль «Код Нації»).

Викладач біології, екології та географії *Стариченко Вікторія* взяла участь в обласному форумі освітніх інновацій «STEM - освіта нових можливостей».

Викладач української мови та літератури *Криворучко Юлія* - учасник Всеукраїнського конкурсу «Планета IT» (підсумки ще не підбиті).

Розпочато підготовку до участі в обласному конкурсі на кращий Е-контент дистанційного уроку професійно-теоретичної підготовки.

Досвідом роботи поділилися в електронних виданнях наступні педагогічні працівники:

- *Бричко Анна, Криворучко Юлія, Стариченко Вікторія* – видання Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти;
- *Бирса Юлія, Криворучко Юлія, Соколенко Наталія, Стариченко Вікторія* - Інституту професійної освіти НАПН України;
- *Гонсалес Юлія* – видання ЦДУ імені Володимира Винниченка.

Відповідно до плану роботи ліцею на 2023-2024 н. рік вивчений та узагальнений досвід роботи педагогічних працівників:

- *Бричко Анни*, викладача інформатики, з проблеми «Використання елементів STEM-освіти як практикоорієнтований підхід в освітній діяльності»;
- *Панчул Катерини*, викладача історії, з проблеми «Використання цифрових інструментів на уроках історії як спосіб візуалізації організації освітньої діяльності та важливий елемент формувального оцінювання».

Слід відмітити, що в поточному навчальному році досвід роботи *Криворучко Юлії* та *Соколенко Наталії* узагальнений уже на обласному рівні.

Процес створення комплектів навчально-програмної та навчально-методичної документації – це також методична робота. Аналіз стану її виконання засвідчив про значну кількість прогалин. Так, комплекти навчально-програмної документації з професій розроблялись невчасно, не всі члени відповідних методичних комісій надавали методисту Блідар Ірині робочі навчальні програми з предметів, які викладають.

Всім викладачам та майстрам виробничого навчання потрібно звернути увагу також на вміст папок з навчально-методичною документацією з предметів і професій, особливо на Паспорт КМЗ, який повинен щороку оновлюватись чи доповнюватись інформацією.

На засіданні педагогічної ради, протокол від 21.05.2024 року № 5, розглядалось означене питання і було ухвалене відповідне рішення, стан виконання якого буде проаналізовано на жовтневому засіданні нового навчального року.

Виховна робота

Виховна робота завжди була невід'ємною складовою освітнього процесу, а зараз, в умовах військової агресії РФ проти України, її важливість складно переоцінити. Усе, що відбувається зараз – виклик для закладу, для педагогів, учнів та батьків. Звісно, постає питання: як саме працювати просто зараз, як розставити акценти?

Тому найважливішими напрямками виховної роботи зараз є:

- психологічна та емоційна підтримка учасників освітнього процесу;
- навчання правил поведінки в умовах воєнного стану (під час повітряних тривог, поводження з вибухонебезпечними предметами, перша медична допомога тощо);
- адаптація та підтримка учнів вразливих категорій;
- розвиток критичного мислення та медіаграмотності;
- національно-патріотичне виховання.

Виховання - це наскрізний процес, який формує цінності, здатність справлятися з невизначеністю та складністю, уміння вчитися, підтримувати фізичне та емоційне благополуччя, співпереживати і дипломатично вирішувати конфлікти.

Тепер, в умовах повномасштабної війни, яку розв'язала РФ проти України, вже ні в кого не викликає сумнівів той факт, що зараз ми маємо надати особливу увагу національно-патріотичному вихованню. Саме тому пріоритетними заходами у Кропивницькому професійному ліцеї сфери послуг і торгівлі є заходи національно-патріотичної спрямованості, волонтерська діяльність, розповіді учням про українську культуру, влаштування акцій пам'яті, проведення годин спілкування, присвячених борцям за незалежність та свободу нашої країни, організація зустрічей із ветеранами АТО, ООС та війни РФ проти України.

«Засадами державної політики у сфері освіти та принципами освітньої діяльності є: єдність навчання, виховання та розвитку» (ст. 6 Закону України «Про освіту»).

Єдність навчання, виховання і розвитку учнів забезпечується спільними зусиллями всіх учасників освітнього процесу.

Успіх виховного процесу залежить від відносин між педагогом і учнем, які повинні будуватися на основі співдружності, співробітництва і ділового партнерства.

Педагогічний колектив ліцею у 2023-2024 навчальному році працював над загальноліцейною темою виховної роботи «Формування навичок успішності в освітньому просторі навчального закладу».

Питання про стан виховної роботи у нашому закладі постійно слухаються на нарадах при директорові, засіданнях педагогічної ради, методоб'єднанні класних керівників та майстрів виробничого навчання, раді профілактики правопорушень.

Виконуючи завдання і реалізуючи основні принципи виховної роботи, педагогічний колектив ліцею орієнтується на нормативно-правову базу з питань виховної роботи.

Для їх реалізації був розроблений план виховної роботи навчального закладу на 2023-2024 навчальний рік. Цей план охоплює всі напрямки виховання:

- патріотичне;
- правове;
- моральне;
- художньо-естетичне;
- трудове, фізичне;
- екологічне;
- превентивне.

Він також містить календарні, традиційні ліцейні свята, заходи, конкурси.

Найбільшу увагу в своїй роботі педагогічний колектив надає вихованню в своїх учнях моральних якостей: доброзичливості, поваги до людської гідності, милосердя, доброти, толерантності, потреби в емоційному та духовному контакті з людьми, потреби у самоповазі, патріотизму, національної самосвідомості, розуміння приналежності до українського народу.

З метою організації зайнятості учнів, забезпечення їх повноцінного всебічного розвитку (розумового, естетичного, фізичного) та розвитку природних здібностей створена система особистісного підходу.

На початку навчального року учнів ознайомили з правилами внутрішнього розпорядку закладу, проінформували про поведінку під час воєнного стану, використання мобільних телефонів та заборону тютюнопаління, вживання алкогольних напоїв. Постійно проводились заходи з інформування щодо новин та найважливіших подій в ліцеї, в державі, у світі, проводився аналіз відвідування учнями занять.

Учні беруть активну участь в громадському житті закладу, міста. Результатом співпраці педагогів та активу учнівського самоврядування є демократичні стосунки у колективі, організація та проведення свят, виховних годин, конкурсів, створення учнівських проєктів, акцій тощо.

В ліцеї активно діють гуртки, які відвідують учні: «Школа лідерів», вокальний, театральний та медико-екологічний.

Керівник театального гуртка Козачинський Олексій виборов перемогу в обласному конкурсі керівників гуртків.

В ліцеї на сьогоднішній день навчаються учні із соціально-незахищених верств населення (діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування – 20, діти-інваліди – 10, діти, батьки яких загинули – 3, діти, батьки яких є учасниками бойових дій – 30, батьки, які перебувають на військовій службі – 13, малозабезпечені – 10, багатодітні – 15, внутрішньо переміщені – 16, ЧАЕС - 1), які потребують не лише захисту й опіки, а також підтримки, щоб інтегруватись в суспільство, в якому живуть, через доступну якість освіти.

Протягом 2023-2024 навчального року були проведені такі заходи:

1. День знань;
2. Уроки мужності «Герої рідного краю, герої не вмирають»;
3. Тиждень дорожнього руху;
4. До Дня працівників освіти організували привітання;
5. Обласний захід до Дня українського козацтва та Дня захисників і захисниць України «Козацькі клейноди»;
6. Інтерактивний вуличний івент «Стежка до ментального здоров'я», який відбувався на локації Атмосфера МИР 2.0;
7. Інтелектуально-розважальна програма «Будь гідним козацької слави!»;
8. Бесіди про домашнє насильство, адміністративну та кримінальну відповідальність провели інспектори відділу зв'язків з громадськістю патрульної поліції в Кіровоградській області та представники ювенальної превенції;
9. Заходи по мінновибуховій безпеці та наданню домедичної допомоги спільно з ДСНС;
10. Заняття з елементами тренінгу «Ти як?»;
11. Відвідали майстер-клас від художниці Ірини Демчук «Петриківський розпис» в креативному просторі «Пектораль»;
12. Навчання мінновибуховій безпеці від ГО «Асоціація саперів України»;
13. Екскурсії до музею історії українського хореографічного мистецтва;
14. Історико-правовий екскурс «Які закони і звичаї війни порушує Росія в Україні»;
15. Заходи, присвячені Дню пам'яті жертв голодомору;

16. Заходи до Дня Гідності та Свободи;
17. Щедрий вівторок;
18. Всеукраїнська акція «16 днів проти насильства»;
19. День святого Миколая;
20. Різдвяний вертеп;
21. Заходи до Дня Соборності;
22. Флешмоб до Дня вишиванки;
23. Благодійні акції тощо.

Протягом 2023-2024 навчального року кожного тижня у навчальних групах класними керівниками й майстрами виробничого навчання проводились тематичні виховні години та бесіди відповідно до плану виховної роботи.

Систематично згідно плану, а також поза планом проводились засідання ради профілактики правопорушень, де розглядалися індивідуальні справи учнів, які мали пропуски занять без поважних причин, порушували правила внутрішнього розпорядку ліцею та були схильні до правопорушень.

Надається значна увага роботі з батьками. Проводяться батьківські збори, на яких розглядаються питання успішності та стан відвідування учнями ліцею, дотримання правил статуту закладу та інші нагальні питання.

Систематично наповнюється Фейсбук та Інстаграм-сторінки ліцею, на яких висвітлюються всі аспекти роботи закладу освіти, новини ліцейного життя, інформація для батьків і учнів.

Поряд із традиційними формами роботи з громадянського виховання значне місце посідає учнівське самоврядування.

Учнівське самоврядування діє в закладі вже не перший рік і покликане допомагати адміністрації у вихованні творчої, соціально активної особистості, здатної до саморозвитку й самореалізації, патріота своєї Батьківщини.

Проведено вибори органу учнівського самоврядування та сплановано його роботу, а також залучено учнів до участі в засіданнях.

Значна увага надається питанню захисту прав та законних інтересів дітей вразливих категорій. З метою додержання законодавства, спрямованого на соціальну роботу з цими дітьми, своєчасного виявлення дітей, які перебувають у складних умовах проживання, соціальним педагогом створено банк даних.

У ліцеї систематично ведеться робота з учнями, які стоять на внутріліцейному обліку: профілактичні бесіди, відвідування вдома, розмова з педагогами з приводу поведінки на заняттях.

Відповідно до плану роботи соціально-психологічної служби ліцею проводилась діагностична робота, корекційно-розвивальні заняття, індивідуальні та групові консультації для учнів і батьків, профілактично-просвітницькі заходи.

Змістовною та інформаційною була робота бібліотеки ліцею: ознайомлення з інформаційними матеріалами, заняття для педагогів та змістовні заходи для учнів.

Активною та насиченою є робота викладачів фізичної культури: проведено фізкультурно-оздоровчий захід «Challenge fest», присвячений Дню працівників освіти; турнір з настільного тенісу серед учнів ліцею; участь у першому етапі обласних спортивних ігор серед учнів закладів професійної (професійно-технічної освіти); товариську гру з пляжного волейболу з нагоди Міжнародного дня студента; спортивно-патріотичний захід до Дня збройних сил України «ЗСУ – слава, гордість, міць»; спортивно-патріотичний захід «Ліга патріотів».

В обласних спортивних змаганнях серед учнів ЗП(ПТ)О у 2023-2024 навчальному

році в командному заліку ліцей посів II місце.

Одним із пріоритетів закладу є його відкритість до співпраці. Ми налагодили досить широку та тісну співпрацю з органами виконавчої влади і громадськими організаціями, яка дає змогу розвиватись у громадському секторі, використовувати набуті знання, вміння та навички. Кількість соціальних партнерів з кожним роком збільшується.

Невід'ємною складовою роботи є наші волонтерські проекти.

В ліцеї активно діє соціальна перукарня «KRASA». Протягом двох років діяльності перукарні вдалося надати допомогу перукарськими послугами більше як 4000 осіб. Завдяки співпраці з партнерами, «Слов'янський культурний центр «Задзеркалля», оновили обладнання перукарні (сучасна мийка, ножиці, фени, плойки, машинки для чоловічих зачісок, обладнання для надання візажних послуг).

Соціальне ательє «KROP Стиль»: протягом 6 місяців реалізовували проєкт спільно з ГО «Десяте квітня», Агенцією ООН у справах біженців та завдяки співпраці з ГО «Турбота». За час впровадження проєкту волонтери пройшли цикл тренінгів з розвитку soft skills та вдосконалення професійних вмінь і навичок. Провели друге міське «Upscycling Fashion Show». Закупили нове обладнання для надання якісних послуг бенефіціарам: швейні машини, в тому числі розпошивальну, відпарювачі, ножиці. Прийняли 303 бенефіціарів, яким надали більше 500 послуг.

Мали можливість представити результати спільної діяльності ліцею з ГО «Турбота» в реалізації акції «Правильна джинса», проєктів соціальне ательє «KROP Стиль», соціальна перукарня «KRASA» та інформаційно-просвітницьких активностей на онлайн-зустрічі із громадською ініціативою «Put on» - молодь Чернігівщини.

За сприяння Агентства ООН у справах біженців (UNHCR) та громадської організації «Десяте Квітня» провели мобілізаційний захід «Козацькі забави», який став справжнім святом історії, культури та єднання.

За підтримки модельної агенції «Rimo», ГО «Серця матерів» та ветеранів Кропивницького, ГО «Krop hub», творчих волонтерів Кропивницького, ГО «Слов'янський культурний центр «Задзеркалля», БФ «Слов'янське серце» в ліцеї проведено свято моди, краси, творчості та єднання «Fashion show 2024», під час якого зібрано кошти на підтримку ЗСУ.

Спільно з ГО «Прес-клуб реформ» та за підтримки Представництва Європейського Союзу в Україні провели:

- баркемп, який був спрямований на сприяння діалогу про ключові європейські цінності й розширення можливостей містян щодо практичного їх впровадження. Ця подія об'єднала громадських лідерів та лідерок, людей із бізнесу, учнів та учениць, представників і представниць влади, котрі зібралися в актовій залі Кропивницького професійного ліцею сфери послуг і торгівлі для обміну ідеями;

- блогерський метап «Медіаграмотність як мультітул», що об'єднав учнів, авторитетних місцевих блогерів і блогерок, а також представників і представниць влади, бізнесу та громади, під час якого заглибились у теми медіагігієни, медіаграмотності та просування європейських цінностей у цифровій сфері.

Спільно з ГО «Прес-клуб реформ» реалізували проєкт урбан руху «У міста є я», який мав на меті сприяти об'єднанню активної молоді в українських містах та громадах шляхом формування знань про функціонування міст, надання інструментів залученості у міські процеси задля якісних змін міського простору. За результатами оцінювання журі посіли друге місце і 27-30 червня 2024 року візьмемо участь в урбан русі, який відбудеться у Львові.

Тісна співпраця з партнерами дає змогу учням закладу освіти більш впевнено

соціалізуватись у суспільстві, виявляючи свою активну громадянську позицію.

В ліцеї закінчився другий, формувальний, етап педагогічного експерименту «Формування м'яких навичок майбутніх кваліфікованих робітників в освітньому середовищі закладу професійної (професійно-технічної) освіти».

Завдяки тісній співпраці з кафедрою професійної освіти та освіти дорослих Університету менеджменту освіти АПН України розширили межі експерименту та створили науково-освітній альянс «Soft skills – сучасні навички успішності».

За період другого етапу:

- проводили тренінги, семінари, консультації, круглі столи щодо впровадження технології формування м'яких навичок майбутніх кваліфікованих робітників;
- розробили й апробували тренінги з розвитку Soft skills для учнів;
- брали участь в роботі міжнародних, всеукраїнських конференцій;
- аналіз роботи експерименту висвітлювали в соціальних мережах;
- взяли участь у розробці посібника з формування м'яких навичок.

Однією з пріоритетних складових є профорієнтаційна робота, якою було охоплено школи міста та районів.

Система профорієнтаційної роботи базувалась на таких аспектах:

- налагодження партнерських стосунків із адміністраціями шкіл міста та сільської місцевості;
- проведення днів профорієнтації в школах міста та сільської місцевості виїзними профорієнтаційними групами, у складі яких були викладачі, майстри виробничого навчання різних професій;
- участь у міських заходах щодо реклами професій ліцею;
- участь у загальноміських, районних виставках, конкурсах, ярмарках, презентаціях;
- проведення днів відкритих дверей (щодня), інших масових заходів тощо.

Наша профорієнтаційна робота спрямована не тільки на учнів 9-х, 11-х, класів, а й на всіх учнів, яким є цікавою, - це цілеспрямована робота протягом всього року, залучення та приєднання до всіх заходів, які проводять наші соціальні партнери.

Отже, можна зазначити, що виховна діяльність проводиться на належному рівні, але поряд з позитивними моментами ще маємо деякі прогалини, над якими потрібно спільно працювати і педагогам, і учням, і батькам.

Виходячи із зазначеного вище, можна вважати виховну роботу 2023-2024 навчального року такою, що знаходиться на достатньому рівні.

Охорона праці

Створення безпечних умов навчання та праці - основне завдання адміністрації, педагогічного та учнівського колективів Державного закладу професійної (професійно-технічної) освіти «Кропивницький професійний ліцей сфери послуг і торгівлі», які спільними зусиллями намагаються забезпечити в закладі умови, що сприяють безпеці та зміцненню здоров'я.

Відповідно до статті 15 Закону України «Про охорону праці» в ліцеї функціонує Служба охорони праці, безпеки життєдіяльності (далі - Служба охорони праці) (наказ від 12.01.2022 р. № 4), яка організовує виконання правових, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних заходів, спрямованих на запобігання нещасним випадкам у процесі праці і навчання, здійснює нагляд за додержанням вимог нормативно-правових актів у сфері профілактики травматизму виробничого та невиробничого характеру і контроль за виконанням державних програм, пов'язаних з безпекою життєдіяльності людей.

Основним завданням Служби охорони праці є навчання здобувачів освіти та працівників з питань охорони праці, пропаганда безпечних та нешкідливих умов праці, позитивного досвіду щодо профілактики аварій, виробничого травматизму, професійних захворювань та травматизму під час освітнього процесу. Також проводиться активна виховна робота щодо безпеки життєдіяльності здобувачів освіти.

Робота Служби охорони праці здійснюється згідно річного плану роботи ліцею, в який внесено відповідні заходи.

З метою визначення змісту роботи з охорони праці, безпеки життєдіяльності в ліцеї розроблена та введена в дію «Система управління охороною праці».

Між адміністрацією та профспілковими комітетами укладено та затверджено Колективний договір на 2024-2027 роки, який містить розділ з охорони праці та відповідні додатки.

Відповідно до ст. 8 Закону України «Про охорону праці» працівникам видаються безоплатно за встановленими нормами спеціальний одяг, спеціальне взуття та інші засоби індивідуального захисту, а також миючі та знешкоджувальні засоби.

На зборах трудового колективу ліцею розглянуто та затверджено Правила внутрішнього трудового розпорядку для працівників та здобувачів освіти (протокол від 29.12.2023 року № 7).

Розроблено та затверджено «Комплексні заходи щодо досягнення встановлених нормативів безпеки гігієни праці та виробничого середовища, підвищення рівня охорони праці, запобігання випадкам виробничого травматизму і професійних захворювань», стан виконання яких був розглянутий на зборах трудового колективу в січні поточного навчального року.

В ліцеї постійно здійснюється навчання працівників і здобувачів освіти з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності.

На виконання наказу директора від 24.05.2024 р. № 40 створена Постійно діюча комісія з перевірки знань працівників з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності. Всі члени комісії в квітні 2024 року пройшли чергове навчання і перевірку знань з питань охорони праці і безпеки життєдіяльності на базі комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського».

У період з 27 травня по 07 червня 2024 року, відповідно до Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності в закладах, установах, організаціях, підприємствах, підпорядкованих Міністерству освіти України, всі працівники ліцею пройшли чергове навчання і перевірку знань з означених питань.

В обов'язковому порядку проводилось навчання і перевірка знань з питань охорони праці і безпеки життєдіяльності новоприйнятих працівників.

Згідно із Законом України «Про охорону праці» у відповідності до наказу Міністерства соціальної політики від 30.03.2017 року № 526 «Про внесення змін до Положення про розробку інструкцій з охорони праці» переглянуто та затверджено інструкції з охорони праці для працівників, безпеки життєдіяльності для здобувачів освіти (наказ від 30.06.2023 № 23).

Відповідно до Положення про медичний огляд в ліцеї організовано проведення обов'язкових попередніх та періодичних медичних оглядів учасників освітнього процесу.

В закладі своєчасно, у відповідності до діючих нормативних вимог, проводяться інструктажі з безпеки життєдіяльності, діє система оперативного адміністративно-громадського контролю за станом безпеки життєдіяльності.

На початок навчального року оформлено Акти-дозволи на проведення навчальних занять у кабінетах, майстернях, лабораторіях, спортивній залі, спортивному майданчику, які є додатками до Акту прийому готовності ДЗП (ПТ)О «Кропивницький професійний ліцей сфери послуг і торгівлі» до нового 2023-2024 навчального року.

Організація профілактичної роботи щодо попередження випадків побутового травматизму з учнями здійснюється відповідно до Положення про організацію роботи з охорони праці, безпеки життєдіяльності учасників навчально-виховного процесу в Державному закладі професійної (професійно-технічної) освіти «Кропивницький професійний ліцей сфери послуг і торгівлі» (наказ від 10.08.2023 р. № 49). В кожному навчальному кабінеті є паспорт кабінету, в якому зазначене місце розташування, матеріальне забезпечення, навчально-методичне забезпечення, інструкції з безпеки життєдіяльності.

Протягом 2023-2024 навчального року проводилась певна робота з поліпшення безпеки життєдіяльності учасників навчально-виховного процесу.

В ліцеї діє система проведення профілактичної роботи з попередження випадків учнівського травматизму. Складові системи роботи з попередження травматизму - це: бесіди з попередження дитячого травматизму, інструктажі з безпеки життєдіяльності, Тижні безпеки життєдіяльності, виховні заходи тощо, що допомагають передбачати небезпечні ситуації та приймати правильні рішення щодо виходу з них, а також формують життєві навички, сприятливі для здоров'я, безпеки, розвитку та життєвого успіху.

Розроблена програма навчання учнів з питань особистої безпеки, здорового способу життя на основі формування та розвитку життєвих навичок безпечної поведінки.

Протягом 2023-2024 навчального року педагогічні працівники та учні взяли активну участь у проведенні Тижнів знань з безпеки життєдіяльності, під час яких відбулися різноманітні заходи, спрямовані на попередження учнівського травматизму.

Проте, незважаючи на вищезазначені заходи, необережність і необачність, неналежне виконання інструкцій учнями іноді призводить до травмувань.

Так, протягом 2023-2024 навчального року в ліцеї нещасних випадків з учнями та працівниками під час освітнього процесу зареєстровано не було. Але мали місце три випадки побутового травматизму, причиною яких стала особиста необережність учнів. Всі нещасні випадки були розслідувані комісіями, створеними наказами директора, з'ясовані причини та обставини, розроблені заходи з їх попередження. За результатами розслідування нещасних випадків складено Акти відповідної форми відповідно до Порядку розслідування та обліку нещасних випадків невиробничого характеру.

На січневому засіданні педагогічної ради проводився аналіз виконання плану роботи з охорони праці за I семестр поточного навчального року, аналіз травматизму серед працівників та учнів, обговорювались заходи щодо усунення виявлених недоліків та приймалися управлінські рішення.

В ліцеї функціонує Клас безпеки, створений за наказом директора від 27.12.2022 року № 87

Наказом директора від 28.07.2022 року № 39 в ліцеї облаштовані підвальні приміщення як найпростіші укриття за адресою вул. Гоголя, 79 на 138 осіб та вул. Панченка Володимира, 26 на 50 осіб. Найпростіші укриття в повному обсязі відповідають Вимогам щодо утримання та експлуатації захисних споруд цивільного захисту, про що складено АКТ оцінки об'єкта (будівлі, споруди, приміщення) щодо можливості його використання для укриття населення як найпростішого укриття 22.08.2022 року.

Пожежна безпека в ліцеї забезпечується відповідно до «Правил пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти України».

Проводяться заходи протипожежного напрямку.

Електротехнічною лабораторією ПП «Ліга монтажу» проведено електротехнічні виміри опору контуру заземлення (протоколи від 29.06.2023 року № 263, № 266) та опору ізоляції електромереж (протоколи від 29.06.2023 року № 262, № 265).

Наказом директора від 10.08.2023 року № 49 призначено відповідального за пожежну безпеку в ліцеї (завідувача господарством), відповідальних за пожежну безпеку в структурних підрозділах, кабінетах, майстернях, лабораторіях ліцею з визначенням їх обов'язків.

Розроблено План заходів посилення протипожежного та техногенного захисту у 2024 році (затверджений директором 20.01.2024 року)

Приміщення, кабінети, майстерні, лабораторії забезпечені інструкціями, пам'ятками, планами евакуації, вогнегасниками та мають вільні шляхи евакуації. Розроблено порядок дій на випадок пожежі. Будівлі й споруди стовідсотково забезпечені вогнегасниками. Ведеться журнал обліку первинних засобів пожежогасіння.

Наказом директора від 20.02.2023 року № 13 в ліцеї поновлено склад добровільної пожежної дружини в кількості 2-ох осіб. Члени добровільної пожежної дружини застраховані в ПАТ «Українська пожежно-страхова компанія» (Договір від 01.02.2024 року серія ДПД № 019/232/240044).

Члени ДПД проводять двічі на рік практичні заняття з відпрацюванням практичних дій користування засобами пожежогасіння, проводять протиаварійні та протипожежні тренування з працівниками ліцею згідно плану, здійснюють контроль за утриманням у справному стані засобів пожежного захисту. Проводиться відпрацювання практичних дій учасників освітнього процесу на випадок виникнення надзвичайних ситуацій.

Наказом директора від 10.07.2023 року № 46 створена постійно-діюча технічна комісія з обстеження приміщень і споруд. Двічі на рік (накази від 28.10.2023 року № 85 та від 23.03.2024 року № 23) комісією проводились обстеження будівель та споруд ліцею. Результати огляду оформлено актами з фіксацією у журналі технічного стану будівель та споруд. Розробляються плани-заходи виконання ремонтних робіт. У закладі є технічний паспорт. Технічний стан будівель ліцею визнаний задовільним.

Медичний кабінет забезпечений медикаментами першої необхідності. Медичне обслуговування учнів та педагогічних працівників здійснювала сестра медична. Проводились систематичні медичні огляди учнів на педикульоз, учні проходять щеплення згідно з календарем щеплень.

Ведеться постійна робота з охорони здоров'я та профілактики різних видів захворювань.

Сестра медична, класні керівники, викладачі, майстри виробничого навчання проводили бесіди з учнями щодо профілактики респіраторних та інфекційних захворювань, лекції для батьків, інструктажі тощо.

Наші учні оволодівають різними професіями, використовують сучасне обладнання та матеріали, тому потребують знання з охорони праці та безпеки життєдіяльності, безпечного ведення робіт, відповідального ставлення до збереження життя і здоров'я як особистого, так і оточуючих.

Тому служба охорони праці намагається надати трудовому та учнівському колективам всю необхідну інформацію з питань безпеки праці, пожежної безпеки, цивільного захисту, охорони здоров'я, безпеки дорожнього руху, реагування на надзвичайні ситуації, безпеки в побуті тощо.

Заплановані заходи з охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки виконано на 90%.

В подальшій роботі Служби охорони праці стоїть завдання безумовно забезпечувати безпеку життя, здоров'я та працездатність працівників і здобувачів освіти під час трудового і освітнього процесів та в побуті.

Цивільний захист

Робота з питань цивільного захисту в ліцеї у 2023-2024 н. р. була організована з метою захисту здобувачів освіти та колективу, зменшення матеріальних витрат на підтримку стійкості роботи закладу, виховання морально-психологічних якостей, свідомого й обов'язкового виконання норм і правил безпечної поведінки в повсякденному житті та в умовах надзвичайних ситуацій (далі - НС) техногенного, екологічного, природного та воєнного характеру.

Під час вирішення питань цивільного захисту основні зусилля були спрямовані на проведення профілактичної роботи щодо запобігання та негайного реагування на можливості виникнення НС, проведення тренувань з евакуації при сигналі «Повітряна тривога».

Підготовка здобувачів освіти з питань цивільного захисту здійснювалась на уроках предмета «Захист України». В рамках навчальної програми розглядались питання мінної безпеки, захисту від радіаційного та хімічного впливу.

Фахівцями ДСНС та фаховими волонтерами проводились навчання зі здобувачами освіти і працівниками ліцею щодо безпечного реагування на виявлені вибухові предмети з обов'язковим дотриманням правила: «Не підходь. Не чіпай. Дзвони 101».

До Дня цивільного захисту в рамках проведеного в ліцеї заходу «Козацькі забави» була розгорнута станція «Цивільний захист». Під час відпрацювання завдань здобувачі освіти мали змогу практично застосовувати свої знання, набуті протягом навчального року, а саме: «Одягання засобів індивідуального захисту», «Накладання турнікету при виникненні кровотечі», «Евакуація постраждалих, які отримали радіаційне ураження».

З метою покращення роботи щодо підготовки особового складу ліцею та здобувачів освіти до дій у НС в період воєнного стану проведена наступна робота:

1. Виданий наказ директора ліцею «Про організацію та ведення цивільного захисту ДЗП(ПТ)О «КПЛ сфери послуг і торгівлі», в якому зафіксовані всі оперативні і структурні підрозділи ліцею та взаємодія між ними. Наказ доведений до керівного складу та працівників ліцею під підпис.

На виконання даного наказу:

- проведені навчання з роз'ясненням виконання функцій кожного підрозділу та формуванню;
- ведеться журнал обліку занять з цивільного захисту, в якому фіксуються проведені заняття зі створеними формуваннями ЦЗ;
- розроблена «Схема управління, зв'язку, оповіщення і взаємодії цивільного захисту», яка наочно відображає структуру ЦЗ та формувань ліцею.

2. На виконання листа департаменту освіти і науки Кіровоградської обласної військової адміністрації від 16.01.2024 року № 35-12/137/0,35 введені в дію «Організаційно-методичні вказівки з підготовки працівників та здобувачів освіти ліцею до дій у надзвичайних ситуаціях на 2024-2025 роки». Наказом директора ліцею затверджені і введені в дію алгоритми та рекомендований порядок дій для працівників ліцею при виникненні загроз соціального та воєнного характеру.

3. Згідно доручення Головного Управління Національної Поліції та Державної служби з Надзвичайних Ситуацій оновлений паспорт безпеки ДЗП(ПТ)О «КПЛ сфери послуг і

торгівлі», який містить в собі відомості про територію ліцею, забезпечення засобами охорони ліцею, параметри окремих будівель, пожежна безпека, відомості про правопорушення учнів ліцею, що виявлені на території закладу.

4. На виконання листа департаменту освіти і науки Кіровоградської обласної військової адміністрації Державною установою «Кіровоградський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України» було проведено вимірювання еквівалентної рівноважної об'ємної активності (ЕРОА) радону-222 у сховищах ліцею.

5. За розпорядженням начальника Кіровоградської обласної військової адміністрації та листа департаменту освіти і науки Кіровоградської обласної військової адміністрації №35-13/77/0,35 розроблено, затверджено та введено в дію «Положення про введення режимів радіаційного захисту ДЗП(ПТ)О «КПЛ сфери послуг і торгівлі».

6. На виконання наказу директора департаменту освіти і науки Кіровоградської обласної військової адміністрації від 27.05.2024 № 149-од розроблений та затверджений «План основних заходів ДЗП(ПТ)О «КПЛ сфери послуг і торгівлі», в якому передбачені заходи з підвищення Єдиної державної системи ЦЗ ліцею, заходи з удосконалення територіальної підсистеми ЦЗ ліцею, заходи з підготовки керівного складу та фахівців ліцею.

Створений клас безпеки у поточному навчальному році працював з врахуванням питань безпеки життєдіяльності здобувачів освіти, правил пожежної, мінної безпеки та цивільного захисту, алгоритму дій у разі виникнення НС, надання першої домедичної допомоги. Поповнена матеріально-технічна база кабінету в зоні цивільного захисту, серед якого наступне обладнання:

1. манекен, який одягнено в індивідуальний захисний костюм Л-1, та протигаз ГП-5;
2. зразки протигазів різних типів;
3. індивідуальні дозиметри;
4. прилади хімічної та радіаційної розвідки.

На наступний навчальний рік в зону для перегляду відеоуроків та презентацій заплановано придбання ноутбука та телевізора.

Підвальні приміщення, які облаштовані в ліцеї як *найпростіші укриття* за адресами вул. Гоголя, 79 на 138 осіб та вул. Панченка Володимира, 26 на 50 осіб, функціонують в повному обсязі та відповідають вимогам щодо утримання та експлуатації захисних споруд цивільного захисту.

В укриттях постійно дотримуються норми щодо перебування в них осіб, які потребують захисту під час повітряної тривоги та виникнення НС; ведеться журнал обліку осіб, які перебувають в укритті; оновлюються запаси питної води, медикаментів та продуктів тривалого зберігання. Придбаний новий шанцевий інструмент, який по кількості та якості відповідає нормам пожежної безпеки. З метою забезпечення життєдіяльності укриттів придбаний генератор.

Заплановано проведення інтернету, оновлення та заміну аварійного освітлення на більш потужне.

Фінансово-господарська діяльність

Фінансово-господарська діяльність ліцею направлена на забезпечення освітнього процесу і здійснюється згідно з кошторисом доходів і видатків, який затверджується щорічно.

Ліцей є державним закладом і фінансується управлінням освіти Міської ради м. Кропивницький за рахунок коштів місцевого бюджету, а також за рахунок інших власних надходжень відповідно до законодавчих і нормативних актів України.

Протягом звітного періоду своєчасно та в повному обсязі здійснювались соціальні виплати, виплати заробітної плати та стипендії.

Дотримання чинного законодавства фінансово-господарської діяльності підтверджено прийняттям без зауважень річних фінансових звітів департаментом освіти і науки облдержадміністрації, управлінням освіти Міської ради міста Кропивницького.

Загальний фонд (грн.)	Спеціальний фонд (грн.)	Благодійний фонд (грн.)
Надходження коштів у 2023 -2024 н.р.		
18461293,30	85866,27	439252,39
Придбано		
Шанц. інструменти – 4545,84	1176,00 – придбання ліцензії «Арт-звіт»	Ноутбуки – 281831,62
Буд. матеріали – 50386,20	Разом: 1176,00	Бензин. генератор – 49419,09
Кондитерські інструменти – 8192,00		Праска – 8729,00
Форма для запікання – 14355,46		Комплект для установки кнопок – 3230,00
Медикаменти – 5793,47		Манекени – 13966,00
Труби – 24991,49		Швейна машина – 30000,00
Мийка перукарська, крісло перукарське – 99015,20		Оверлог – 23000,00
Кріплення – 781,92		Вирівнювач волосся – 1503,00
Обслуговування вогнегасників – 11034,00		Фен – 6999,00
Разом: 219095,58		Флітчарт – 3800,00
		Одяг дітям-сиротам – 12699,39
		Канц. товари, голки – 4075,29
		Разом: 439252,39

Кошти спрямовуються на придбання обладнання, матеріалів та інших товарів для забезпечення належного санітарно-епідеміологічного стану, вимог охорони праці, пожежної безпеки та для підвищення рівня ефективності освітнього процесу.

Формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти

Внутрішня система забезпечення якості освіти - це сукупність умов, процедур і заходів у закладі освіти, що забезпечують ефективність освітніх і управлінських процесів, які безпосередньо впливають на якість результатів освітнього процесу, формування ключових

і професійних компетентностей здобувачів освіти, сприяють всебічному розвитку їх особистості.

Мета створення та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти - гарантія якості освітньої діяльності закладу і забезпечення стабільного виконання вимог чинного законодавства, державних та галузевих стандартів освіти.

З метою продовження процесу формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти в ліцеї протягом 2023-2024 н. року проведена наступна робота:

1. Педагогічною радою, протокол від 30.08.2023 № 1, ухвалено, що в поточному навчальному році «провести самооцінювання за напрямом «Освітнє середовище закладу, що надає послуги у сфері професійної (професійно-технічної) освіти».
2. На підставі рішення педагогічної ради видано наказ від 30.08.2023 № 59 «Про проведення самооцінювання освітніх і управлінських процесів у 2023-2024 н. році».
3. Відповідно до наказу, зазначеного вище, створено робочу групу, складено алгоритм роботи і проведено самооцінювання з фіксуванням результатів та наданням рекомендацій. При цьому були розроблені анкети для опитування здобувачів освіти, їх батьків, роботодавців та педагогічних працівників.
4. Головою робочої групи Ткачук Надією були узагальнені результати проведеної роботи.
5. На засіданні педагогічної ради, протокол від 20.03.2024 № 13, обговорені узагальнені результати самооцінювання освітніх і управлінських процесів ліцею, ухвалене відповідне рішення.
6. На підставі рішення педагогічної ради видано наказ від 21.03.2024 р. № 22 «Про підсумки самооцінювання освітніх і управлінських процесів у 2023-2024 н. році», відповідно до якого проводиться робота з усунення виявлених недоліків та недопрацювань.

Тексти наказів з питання формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти розміщені на Сторінці директора сайту ліцею.

Висновки

Аналіз плану роботи ліцею на 2023-2024 навчальний рік засвідчив, що переважна більшість запланованих завдань виконана. Всі недоліки поступово усуваються, недопрацювання будуть враховані при плануванні роботи на наступний навчальний рік.

Правильна організація праці й науковий підхід, відповідальне ставлення до своїх функціональних обов'язків працівників ліцею, орієнтація колективу на сучасні вимоги до надання освітніх послуг – це одні з основних факторів, які є каталізаторами підвищення рівня ефективності як освітнього процесу, так і господарської діяльності.

Повертаючись до вислову Григорія Сковороди «...а добре почати – це наполовину завершити», приходжу до висновку, що ми добре і завершили 2023-2024 навчальний рік, і не на «половину» добре, а повністю.